

FRA paziņojums presei
Vīnē, 2017. gada 22. februārī

Bērnām labvēlīga tiesu sistēma: bērna redzējums

Bērni, kuri ir iesaistīti tiesas procesos, bieži jūtas nobijušies, ignorēti un slikti informēti, kā liecina jaunais Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras (FRA) ziņojums. Šis nozīmīgais ziņojums, kas sagatavots, dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs iztaujājot bērnus par viņu piedzīvoto un viedokļiem, atklāj, cik daudz mums vēl ir jāpaveic, lai mūsu tiesu sistēmas padarītu bērniem labvēlīgas.

„Bērnus, kuri jau ir piedzīvojuši biedējošus notikumus vai bijuši liecinieki biedējošiem notikumiem, mēs pakļaujam nevajadzīgam stresam. Gan politikas veidotājiem, gan praktiķiem jānodrošina, lai tiesas procesos iesaistīto bērnu satraukums un bailes tiktu uztvertas nopietni un samazinātos līdz minimumam”, saka FRA direktors [Maikls O’Flahertijs](#) ([Michael O’Flaherty](#)). „Šis ziņojums sniedz skaidrus norādījumus par līdzekļiem, ar kuriem dalībvalstīs var nodrošināt, lai bērnu balsis patiešām tiktu sadzirdētas, kā arī tajā pašā laikā, lai viņi justos droši un aizsargāti.”

Eiropas Savienībā katru gadu aptuveni 2,5 miljoni bērnu ir iesaistīti tiesas procesos kā cietušie, liecinieki vai tiesvedības puses. Tā var būt cīņa par aizbildnību šķiršanās procesos, kā arī tās var būt seksuālās vardarbības vai seksuālās izmantošanas lietas.

Ziņojums „[Bērnām labvēlīga tiesu sistēma — tiesas procesos iesaistīto bērnu viedokļi un pieredzes](#)” ir sagatavots, pamatojoties uz intervijām ar 392 bērniem. Ziņojumā identificē gan šķēršļus, ar ko saskaras bērni, gan iespējamās risinājumus, kā arī vairākas daudzsološas prakses, kas jau tiek izmantotas Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Bērni uzsvēra, cik nozīmīgas ir viņu tiesības tikt sadzirdētiem ar sapratni un cieņu. Tas liecina, ka ir nepieciešamas skaidras un praktiskas vadlīnijas, kā arī apmācība visiem speciālistiem, kuri nonāk saskarē ar bērniem. Turklāt bērni vēlas būt informēti visā nereti garās tiesvedības laikā par pavērsieniem lietā un par savām tiesībām. Tas pierāda nepieciešamību sniegt vecumam atbilstošu informāciju pirms tiesas, tiesas laikā un pēc tās.

Intervijas liecināja, ka daudzas situācijas bērniem liek justies nedrošiem un neaizsargātiem. Tāpēc ir svarīgi garantēt, lai dalībvalstīm būtu procesuālie aizsardzības pasākumi, kas apmierina bērnu vajadzības ne tikai lietās saistībā ar ļoti smagiem nodarījumiem, piemēram, vardarbību ģimenē vai seksuālu vardarbību, bet arī daudzās aizbildnības lietās visā Eiropas Savienībā. Šie aizsardzības pasākumi var ietvert bērniem piemērotas tiesas sēdes norises vietas, videosaites vai iepriekš ierakstītas liecības, kā arī bērnu personas datu aizsardzību pret atklāšanu plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai.

Ziņojuma konstatējumu pamatā ir intervijas ar bērniem deviņās dalībvalstīs: Bulgārijā, Horvātijā, Igaunijā, Francijā, Vācijā, Polijā, Rumānijā, Spānijā un Apvienotajā Karalistē. Šis ziņojums papildina Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras agrāko ziņojumu, kur iekļauti [speciālistu viedokļi](#) par bērniem labvēlīgu tiesu sistēmu.

Lai iegūtu plašāku informāciju, sk. [preses paketi](#) vai [sazinieties personīgi: \[media@fra.europa.eu\]\(mailto:media@fra.europa.eu\) / tālr.: \(+43\) 1 580 30 642](#)

Piezīmes redaktoriem

- Ar ziņojumu 28. aprīlī iepazīstinās FRA rīkotajā pasākumā, kurā piedalīsies Īrijas bērnu un jaunatnes lietu ministre Dr. Katerīna Zapone (*Katherine Zappone*).

- *FRA* sniedz uz pierādījumiem balstītus ieteikumus Eiropas Savienības un valstu lēmumu pieņēmējiem, tādējādi veicinot informētākas un mērķtiecīgākas debates un pamattiesību politiku.
- Plašāka informācija par aģentūras [darbu attiecībā uz bērnu tiesībām](#) ir pieejama tiešsaistē.